

<http://cand.com.vn/Chuyen-dong-van-hoa/Loan-cuoc-vuot-thoat-dinh-kien-trong-nam-khinh-nu-481156/>

“Loan” - cuộc vượt thoát định kiến “trọng nam khinh nữ”

“Loan” – Emanzipation aus der Voreingenommenheit des „männlichen Chauvinismus

Ngày 7-3, tại TP Hồ Chí Minh, nữ tác giả người Pháp Isabelle Muller ra mắt cuốn sách

“Loan – Từ cuộc đời của một con chim phượng hoàng” viết về cuộc đời mẹ mình - một phụ nữ Việt Nam.

Am 7.3 hat die französische Schriftstellerin in HCM-Stadt das Buch “Loan – Aus dem Leben eines Phönix”, das die Geschichte ihrer Mutter, einer vietnamesischen Frau erzählt, vorgestellt.

Đó là một cuộc đời nghiệt ngã, bị chà đạp, coi rẻ bởi những người đàn ông gia trưởng, độc đoán như hầu hết số phận người phụ nữ Việt sống ở thời thực dân nửa phong kiến cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX.

Das war ein sehr hartes Leben, in dem sie von den despotischen und autoritären Männern getreten und verachtet wurde, wie das Leben fast aller Frauen in der Zeit der von Kolonialismus und Feudalismus geprägten Periode Ende des 19. bis Anfang des 20. Jahrhunderts.

Bà Loan tên thật là Đậu Thị Cúc, sinh năm 1929 tại một làng quê nhỏ gần thị xã Hà Tĩnh. Thuở nhỏ, bà Cúc chịu nhiều cay đắng, đòn roi do nếp “trọng nam khinh nữ”.

Dau Thi Cuc, die sich selbst Loan nannte, wurde 1929 in einem Dorf im Kreis Ha Tinh geboren. Als Kind lebt sie wegen der Ideologie des männlichen Chauvinismus unter heftigen Lebensbedingungen und nimmt viele Peitschenhiebe auf sich.

Vì là con gái, bà bị cha và anh trai ngược đãi, không được cho đi học, phải lăn lộn kiếm tiền từ năm lên 6. Dù vậy, Cúc vẫn lén cha và anh để học mót và biết viết biết đọc như các bạn nam cùng trang lứa.

Als Mädchen wird sie von ihrem Vater und ihrem Bruder schlecht behandelt. Sie darf nicht zur Schule gehen, sondern muss mit 6 Geld verdienen. Trotzdem lernt sie noch und kann endlich schreiben und lesen, wie die Jungen ihrer Zeit.

Tác giả Isabelle Muller (giữa) giao lưu với bạn đọc tại buổi ra mắt “Loan”.

Die Autorin Isabelle Müller (in der Mitte) tauscht mit den Lesern Informationen bei der Vorstellung des Buches „Loan“

Năm 12 tuổi, bà bị bắt phải lấy chồng theo sự sắp đặt của cha mẹ. Không chấp nhận số mệnh, Cúc bỏ trốn, phiêu dạt đến Nam Định, Hà Nội, Bắc Ninh... rồi suýt bị kẻ xấu hãm hại vào nhà thổ.

Mit 12 wird sie von ihren Eltern gezwungen zu heiraten. Weil sie das Schicksal nicht akzeptiert, flieht sie nach Nam Dinh, Ha Noi, Bac Ninh, Sie wird einmal von bösen Leuten beinahe ins Bordell verkauft.

Cái tên Loan xuất hiện sau nỗi đau bà bị người chồng đầu tiên phản bội và đưa con đầu lòng chết yểu. Cái tên mang hàm ý “chim phượng hoàng” hồi sinh từ tro tàn.

Der Name Loan entsteht nach dem Leid, als ihr erster Ehemann fremdgeht und ihr erstes Baby stirbt. Der Name bedeutet „Phönix“, der Vogel, der aus der Asche wiedergeboren wird.

Bà được người tốt giúp đỡ và đem lòng yêu người lính Pháp nghèo. Thời cuộc đưa đẩy, năm 1955, bà theo chồng sang Pháp sinh sống. Cuộc đời nơi đất khách lại khiến cho người phụ nữ bé nhỏ ấy phải gồng mình chống chọi với sự phân biệt chủng tộc, bươn chải nuôi lớn 5 đứa con. Isabelle Muller là con gái út của bà.

Dann wird ihr von guten Menschen geholfen und sie verliebt sich in einen armen französischen Soldaten. Wegen der zeitlichen Ereignisse kommt sie mit ihm nach Frankreich. Dort leben sie

zusammen. Das Leben im fremden Land zwingt die kleine Frau, stärker zu werden, um gegen Rassismus zu kämpfen und sich um ihre 5 Kinder zu kümmern. Isabelle ist ihr jüngstes Kind.

Cuộc đời bà Loan là cuộc đời một người phụ nữ bình thường nhưng luôn khát khao vươn lên, vượt thoát khỏi những trói buộc lễ giáo, định kiến hà khắc với người phụ nữ. Đó là nhân cách mà những người quen biết bà đều ngưỡng mộ.

Loans Leben ist das einer gewöhnlichen Frau, die sich aber immer danach sehnt, die Schwierigkeiten, die ethische Abhängigkeit, die heftige Voreingenommenheit gegenüber Frauen zu überwinden. Damit bewundern sie alle ihre Bekannte.

Mang trong mình dòng máu Việt – Pháp, từ nhỏ Isabelle Muller luôn tò mò về vẻ ngoài khác biệt của mẹ mình với những người xung quanh. Nghe câu chuyện thời trẻ của bà, Isabelle Muller hứa sẽ viết một cuốn sách dành tặng mẹ.

Als ein vietnamesischer, französischer Mischling war Isabelle als Kind immer neugierig auf das Aussehen ihrer Mutter, das ganz anders als das der Anderen war. Nachdem sie die Geschichte über die junge Loan hörte, versprach sie ihr, ein Buch über sie als Geschenk zu schreiben.

Vào những năm 90 thế kỷ trước, cô cùng mẹ trở lại quê ngoại. Cô đã dành 2 năm tìm hiểu lịch sử và địa lý Việt Nam để viết cuốn sách. Do đó, đọc “Loan”, người ta không chỉ thấy được thân phận “thấp cổ bé họng” của người phụ nữ Việt dưới chế độ thực dân nửa phong kiến mà còn hình dung một giai đoạn lịch sử tiêu biểu dưới góc độ người dân thường.

In den 1990er Jahren des letzten Jahrhunderts kam sie mit ihrer Mutter zurück zum Heimatland Vietnam. Sie hat 2 Jahre vietnamesische Geografie und Geschichte recherchiert, um Materialien für das Buch zu sammeln. Deswegen findet man nicht nur das Leben der Frauen in der von Kolonialismus und Feudalismus gemischten Periode, die kein Recht auf eine eigene Meinung besitzen, sondern auch eine geschichtliche Periode Vietnams aus der Sicht einer vietnamesischen Bürgerin.

Cuộc đời người mẹ và quê ngoại xa xôi đã gợi cảm hứng lớn để cô viết nên những dòng xúc động trong “Loan”. Bản gốc cuốn sách được viết bằng tiếng Đức và nhanh chóng lọt top 5 chung kết giải Kindle Storyteller Award 2015 (Đức).

Das Leben ihrer Mutter und das weite Heimatland haben sie so sehr inspiriert, dass sie gefühlsvolle Sätze in „Loan“ geschrieben hat. Das Original wurde in Deutsch geschrieben und erreichte ganz schnell die Top 5 beim Finale des Kindle Storyteller Awards 2015 (Deutschland).

Tác phẩm này còn lọt top sách best seller trên trang Amazon. Cuốn sách được dịch giả Trương Hồng Quang chuyển ngữ và do bà Trương Mỹ Hoa, nguyên Phó Chủ tịch nước, giới thiệu đến Nhà xuất bản Trẻ nhằm phát hành nhân dịp Ngày Quốc tế phụ nữ 8-3.

Das Buch steht außerdem in der Amazon Bestsellerliste. Es wurde vom Übersetzer Truong Hong Quang übersetzt und von Frau Truong My Hoa, Vizestaatspräsidentin a.D. und dem Jung Verlag zur Veröffentlichung zum Internationalen Weltfrauentag am 8.3 vorgestellt.

Ám ảnh về thời thơ ấu không được đi học của mẹ mình, Isabelle Muller vô cùng trần trở khi chứng kiến nhiều bé gái dân tộc thiểu số ở vùng cao phía Bắc Việt Nam vẫn bị cha mẹ ngăn đến trường, bắt ở nhà làm nương, lấy chồng sớm.

Isabelle war beeindruckt von der Kindheit ohne Bildung ihrer Mutter und machte sich deswegen auch viele weitere Gedanken als sie sah, wie Mädchen ethnischer Minderheiten von ihren Eltern verboten bekamen, die Schule zu besuchen oder von ihnen gezwungen wurden, zu Hause zu bleiben, um Landwirtschaft zu betreiben oder gar früh zu heiraten.

Năm 2016, cô lập Quỹ từ thiện LOAN để giúp đỡ các em được đến lớp. Hiện Quỹ đã xây được nhiều trường mẫu giáo, sửa chữa trường học, tài trợ thiết bị dạy học cho các bản làng xa xôi ở Hà Giang, Cao Bằng... Toàn bộ nhuận bút cuốn sách “Loan” sẽ được tác giả góp vào Quỹ từ thiện LOAN.

2016 hat sie die LOAN Stiftung gegründet, die Bildungsprojekte für Kinder unterstützt. Bis jetzt hat diese Stiftung viele Kindergärten gebaut, viele Schulen erweitert, Klassenräume eingerichtet

in ganz weite Bergdörfer in Ha Giang, Cao Bang... Der gesamte Erlös vom Verkauf des Buches „Loan – Aus dem Leben eines Phönix“ fließt in die Projekte der LOAN Stiftung.

Quỳnh Nga